

ÅRSPLAN 2017

1. utfordringer
2. Drift
 - 2.1 Personale
 - 2.2 Bygninger/investeringer
 - 2.3 Instituttbiler
 - 2.4 Det nordiske biblioteket
 - 2.5 NIAs bibliotek
3. Faglig aktivitet
 - 3.1 Undervisning
 - 3.2 Forskning
4. Publisering
 - 4.1 Tegea
 - 4.2 To atomo
 - 4.3 An Island Between Two Worlds
 - 4.4 The Theory of Museology
 - 4.5 Naxos and the Byzantine Aeagen: Insular Responses and Regional Change
 - 4.6 Monografi
5. Formidling
 - 5.1 Tilreisende grupper
 - 5.2 Kultursatsing
 - 5.3 Nettsider
6. Presentasjon av NIAs arbeid i lokalsamfunnene

1. Utfordringer

- Med utvidet faglig aktivitet er det større slitasje på instituttets fasiliteter og infrastruktur. Da er det mer krevende å holde driftsutgiftene på et rimelig lavt nivå. Fokus må fortsatt være på vår hovedoppgave, som er å støtte forskning og undervisning, men betalingsdifferensiering mellom eieruniversiteter og andre universiteter/høyskoler vil vurderes.
- Holde den arkeologiske aktiviteten på et høyt nivå og kvalitetssikre den best mulig.
- Utvide biblioteksamlingen med verk og serier som er nødvendige for grunnforskning i de antikke fag.
- Arbeide aktivt for at instituttet og dets faglige virksomhet blir bedre kjent i Norge og internasjonalt.
- Gjennomgå kultursatsingen i samarbeid med ambassaden for å se om den kan/bør spisses på noe vis.

2. Drift

2.1 Personale

Instituttstyrer Jorunn Økland, 100 % stilling
Førstekonsulent Zarko Tankosic, 80 % fast stilling
Førstekonsulent Delia Tzortzaki, 80 % fast stilling
Konsulent Audny Hegstad Diamantis, 50 % fast stilling
Husøkonom Eleni Ksefteri, 80 % fast stilling.
Rengjøringshjelp Ioanna Triandou

Instituttet vil måtte betale for tilstedeværelsen av en tilsynsarkeolog ved de feltprosjektene det er engasjert i.

Det er økt behov for ekstrahjelp med økende aktivitet og flere besøk. Ekstrahjelp i forbindelse med grupper/kurs må finansieres av gruppene selv, instituttet har i liten grad anledning til å dekke dette.

2.2 Bygninger/investeringer

Etter innledende undersøkelser i 2016, bør instituttet i 2017 ta en beslutning ang. nåværende forskerleilighet i Parthenonos 30: Et mulig alternativ er å avbryte langtidsleien av Parthenonos 30 og

erstatte den med en leilighet med en som er mer hensiktsmessig. Det er et symptom når forskere nå heller velger andre alternativer når de kommer til Athen.

Instituttet vil også fortsette å undersøke erstatninger for gjestehuset i Kavalotti.

2.2.1 Tsami Karatasou 5

Ansvarlig: Jorunn Økland

Det er ingen umiddelbare behov for større oppgraderinger i instituttlokalet utover fortløpende ettersyn og vedlikehold, men mangel på plass setter begrensinger for aktivitetsnivået.

2.2.2 Kavalotti 5

Ansvarlig: Jorunn Økland/Zarko Tankosic/Delia Tzortzaki

Det er behov for oppgraderinger av møblement utover fortløpende ettersyn og vedlikehold, men det blir en avveining om vi heller bør vurdere å finne nye overnattingsfasiliteter som erstatning. De høye kostnadene ved vedlikehold av en såpass gammel bygning, kombinert med en lite samarbeidsvillig utleier, gjør langtidsbruk av bygningen problematisk.

2.2.3 Erechteiou 30

Ansvarlig: Jorunn Økland

Leiligheten har lidd mindre skader på grunn av et innbrudd i 2016. For å gjøre leiligheten mer sikker, bør et alarmsystem installeres.

Det har ikke vært løpende oppgraderinger i senere år og heller ikke i forbindelse med skifte av bestyrer, så noe større investeringer må tas i 2017.

2.3 Instituttbiler

Vi fortsetter å vedlikeholde den gamle instituttbilen (Fiat) for å beholde den så lenge det er forsvarlig å kjøre den. Men bilens alder tilsier at den er svært nær en grense nå. Instituttet vil vurdere kjøp av en ny bil i 2017.

Den nye instituttbilen (Nissan) er i full stand og kun vanlig vedlikehold er nødvendig.

2.4 Det nordiske biblioteket

Ansvarlig: Jorunn Økland/Zarko Tankosic

NIA vil arbeide for at samarbeidet om biblioteket fortsetter på best mulig måte, i en situasjon der også andre nordiske institutter opplever et større press enn før på sine budsjetter. NIA vil aktivt bidra til at nødvendige større innkjøp blir foretatt.

2.5 NIAs bibliotek

Ansvarlig: Jorunn Økland, UB Bergen, Vibeke Espholm

Vi håper å kunne gjenoppta praksisen med besøk av bibliotekarpraktikanter fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Vibeke Espholm og Evy Charitoudi blir i så fall ansvarlige for å sette dem i arbeid, både på NIA og i Det nordiske biblioteket i Athen.

3. Faglig aktivitet

3.1 Undervisning

3.1.1 BA-kurset *Den klassiske kulturen*

Faglig forankring: IFIKK, UiO, NIA: Jorunn Økland/Zarko Tankosic

Periode: første del av vårsemesteret

Vi har merket stor interesse blant studenter for vårens BA-kurs. Vi er i ferd med å utforme nettsidene for å gjøre dem mer attraktive for potensielle interesserte studenter.

3.1.2 Historie

Faglig forankring: AHKR, UiB (I. Mæhle og E. Seland), NIA: Jorunn Økland/Zarko Tankosic

Periode midt i vårsemesteret.

Våren 2017 vil et nytt emne om antikkens Hellas og demokrati, initiert og drevet fra UiB, finne sted i Athen. Det har vært mulig å trekke på erfaringer fra IFIKK-emnet nevnt i 3.1.1, men vil ha en annen profil. Forhåpentligvis vil dette emnet trekke flere studenter uten at studenttallet på IFIKK-emnet reduseres.

3.1.3 Filosofi

Faglig forankring: Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, UiB (H. Fossheim), NIA: Jorunn Økland/Zarko Tankosic.

Periode: siste del av vårsemesteret.

Våren 2017 vil enda et nytt emne initiert og drevet fra UiB finne sted i Athen. Filosofi-emnet vil være på masternivå og for en mindre gruppe.

3.1.4 Ekskursjoner

I tillegg til emner som skal undervises i Athen, er det også planlagt ekskursjoner til Athen for studenter innen tilgrensende fagfelt både fra UiA og NTNU:

Vår 2017: faglig forankring UiA/Historie/A. Spanos, NIA: Jorunn Økland

Høst 2017: faglig forankring: Inst. for historiske studier, NTNU (A. Rostad), NIA: Jorunn Økland/Zarko Tankosic.

NTNU-gruppen vil inkludere studenter og lærere fra flere institutter og fagmiljøer innen humaniora i Trondheim.

3.1.5 Utredning av nytt NTNU-drevet emne i bysantinsk historie

Forsøk på å få i gang igjen nygresk-kurset drevet av NTNU har ikke båret frukter. Problemet er mangelen på kurs i moderne gresk på universitetsnivå i Norge, samt stort press på den lille nygreske førstekompetansen som er tilgjengelig der. Derfor må alternativer vurderes.

I 2017 vil vi utrede et nytt kurs knyttet til den greske historien (middelalder-bysantinsk), i samarbeid med Leif Inge Petersen (NTNU).

3.1.6 Norsk for internasjonale studenter

Faglig forankring: ILN, UiO

Ansvarlig: Jorunn Økland/ Audny Hegstad Diamantis

Periode: mai og desember.

Instituttet vil som før avholde eksamen i norsk for internasjonale studenter, trinn 1, 2 og 3, med akkreditering fra UiO, både i vår- og høstsemesteret. Forespørsler om bytting til Bergenstesten har vist at dette ville være gjennomførbart og økonomisk vanskelig på denne tiden, så vi fortsetter med UiO ordningen.

3.1.7 Etterutdanningskurs for lærere (EKL)

Faglig forankring: UiO

Ansvarlig: Jorunn Økland/Audny Diamantis

Periode: november.

Kurset har ikke vært avholdt på noen år. Instituttet har vært i kontakt med foreningen for filosofilærere i vgs. De er interesserte i å samarbeide om opplegget. Det er nå bevegelse i saken og vi regner med at et slikt kurs vil bli avholdt i 2017 – forutsatt at et tilstrekkelig antall lærere melder seg på.

3.1.8. Sommerkurs

Det norske instituttet vil også sommeren 2017, i samarbeid Georgia Sermamoglou-Soulmaidi fra Greek Studies On Site, arrangere kursene: Athens through the Ages, Ancient Greek Philosophy in Context, Athens in Literature: Travel Writers from Antiquity to Modern Day, Ancient Greek Theater.

Nytt i 2017 er at sommerskolen har fått akkreditering i Athen, slik at studenter ved ikke-norske institusjoner lettere kan innpasse det i sine studier. Videre er det en del av den nye avtalen med GSOS at to norske studenter skal få delta gratis. Instituttet vil fortsette å arbeide parallellt for at GSOS skal erstattes av et sommeremne drevet fra Norge som gir norske studenter uttelling. Særlig aktuelt er nygresk.

3.2 Forskning

Ansvarlig: Jorunn Økland

NIA bruker hvert år mye ressurser på å søke greske myndigheter om tillatelser til de forskjellige arkeologiske prosjektene. Vi sørger for at alle prosjektansvarlige leverer inn de nødvendige rapporter og planer angående prosjektene sine, i tillegg til at nye søknader skal skrives for hver sesong. Alle papirer må være på gresk, og vi benytter oss av greske arkeologer i oversettingsarbeidet. Vi sørger for at de ulike berørte instanser får kopier av søknadene, slik at samarbeidet med lokale arkeologiske myndigheter blir best mulig. Søknadsfristen er 30. november. Vi planlegger å løse det ved å etablere retningslinjer med klare milepæler og frister. Ignorering av disse vil medføre sanksjoner.

3.2.1 Utgravningene i Tegea

Ansvarlig: Jorunn Økland

Mari Malmer vil fortsette med andre sesong av det undersøkende feltarbeidet i Tegea-området. 2016-sesongen viste lovende resultater. Det vil ikke være noen annen feltarbeidaktivitet i Tegea i 2017.

Utgravingsprosjektet er i publiseringsfasen. Det blir viktig å finne en ny prosjektdirektør som kan

fortsette forskningen på dette viktige arkeologiske området. Prosjektansvarlige: Anna Karapanagiotou, Eforatet i Tripoli, og Knut Ødegård, UiO.

3.2.2 Feltarbeid i Karystos

Ansvarlig: Jorunn Økland

Den tidligere prosjekt i Karystos (NASK) er nå avsluttet. De foreløpige resultatene fra prosjektet vil bli publisert i 2017. Studien av materialet er i gang.

Instituttet vurderer å starte et nytt arkeologisk utgravingsprosjekt i Karystos, på et område kjent som Gourimadi. Gourimadi ble oppdaget under NASK-prosjektet og har stort arkeologisk potensial. Utgravingen forutsetter kjøp av tomten der området ligger. Ifølge gresk lov må et utenlandsk arkeologisk institutt kjøpe land fra privat eier og overføre det til det greske kulturdepartementet før de får prosjekttillatelse.

Prosjektansvarlig: Zarko Tankosic, NIA/Indiana University

3.2.3 Feltarbeid på Naxos

Ansvarlig: Jorunn Økland

Det planlegges at det femårige prosjektet på Naxos, som nå er i sitt femte år, videreføres. Feltarbeidet er et samarbeid med det lokale eforatet og omfatter også medarbeidere fra University of St Andrews og University of Glasgow.

Prosjektansvarlig: Knut Ødegård, UiO

3.2.4 Feltarbeid på Irakleia

Ansvarlig: Jorunn Økland

I 2017 vil vi ikke gjøre ytterligere arkeologisk feltarbeid på Irakleia. 2017 vil være en studiesesong. Foreløpige rapporter er i gang, og i hvert fall noen vil bli publisert i 2017. Dette prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom NIA og Eforatet for grottene i det sørlige Hellas.

Prosjektansvarlig: Zarko Tankosic, NIA/Indiana University

3.2.5 Feltarbeid i maritim arkeologi på Naxos

Ansvarlig: Jorunn Økland

Sven Ahrens fra Norsk Maritimt Museum vil gjennomføre den andre sesongen med feltarbeid utenfor Naxos i 2017. Prosjektets mål er å søke spor etter havner fra antikken eller fra bysantisk tid.

Prosjektet er et samarbeid med Eforatet for undervannsarkeologi.

3.2.6 Konferanser

Internasjonale konferanser har etter hvert blitt en viktig faglig aktivitet for å markere instituttet internasjonalt. Det dreier seg både om konferanser som arrangeres av NIA alene eller i samarbeid med andre, og konferanser som andre norske aktører arrangerer hos oss. Vi har etablert et spesielt godt samarbeid med Den nordiske forskerskolen i arkeologi «Dialogues with the Past» prosjektet. I april 2017 vil de ha arrangert tre konferanser på NIA innen ett år.

- Januar: UiO-IFIKK, filosofiseksjonen, planleggingsseminar
- 2.-5. februar: oversettelses-workshop, Jorunn Økland
- 7.-11. april: Den nordiske forskerskolen i arkeologi, doktorgradskurs (ansvarlig: Jorunn Økland i samarbeid med forskerskolen)
- 8.-12. mai: ENID Workshop (European Network on the Instruments of Devotion)
- Tegea IV-workshop (tidspunkt ikke bestemt): Workshop for å påskynde arbeidet med fjerde bind i Tegea-serien (ansvarlig Jorunn Økland/Knut Ødegård)

3.2.7 Forelesningsserie

Ansvarlig: Jorunn Økland/Zarko Tankosic/Delia Tzortzaki

NIA vil fortsette å invitere anerkjente forskere innen antikken til å holde kveldsforelesninger. Vi vil også fortsette å dele ut stipend til forskere som vi mener vil ha nytte av et opphold i Athen. Midlene deles ut som Det norske institutt i Athens reisestipend eller som reisestipend fra Det norske institutt i Athens fond. Dette er en vellykket ordning som også er med på å gjøre instituttet kjent internasjonalt.

Stipendmottakerne inviteres til å holde forelesninger i NIAs lokaler. Per vår tidligere diskusjon, vil vi forene disse to tilskudd som starter i 2017. Å ha to identiske tilskudd med litt forskjellige navn var forvirrende.

4. Publisering

4.1 Tegea

Ansvarlig: NIA

Bind 3 av Tegea-publikasjonen er under utarbeidelse av Knut Ødegård (redaktør). I likhet med de to foregående vil også den tredje publikasjonen om utgravningene i Tegea være en del av serien Papers and Monographs of the Norwegian Institute at Athens.

4.2 To atomo.

Artikler fra et seminar avholdt ved instituttet i 2012. Opptrykking var forventet i 2017 men det er tvilsomt om denne boken vil bli publisert. Vi klarte ikke å komme i kontakt med redaktøren.

4.3 An Island Between Two Worlds

Ansvarlig: Zarko Tankosic (redaktør)

Artikler fra konferansen vil bli bearbeidet for publisering i januar/februar 2017 (manuskriptet vil bli sendt til trykkeriet i desember 2016).

4.4 The Theory of Museology. Main schools of thought 1960-2000

Ansvarlig: Delia Tzortzaki (redaktør)

Artikler fra konferansen vil bli bearbeidet for publisering i 2017.

4.5 Naxos and the Byzantine Aeagen: Insular Responses and Regional Change

Ansvarlig/Jorunn Økland: Zarko Tankosic

Redaktør: James Crow, David Hill

Boken samler en rekke artikkler om Naxos i bysantinsk tid innenfor arkeologi, historie, arkitekturhistorie og kunsthistorie samt fem større artikkler med ferske utgravingsresultater fra NIAs utgravingsprosjekt ved Kastro Apalirou, Naxos. NIA (Jorunn Økland) har søkt om publiseringstøtte.

4.6 Monografi

En monografi om Artemis-kulten er til vurdering og vil muligens publiseres i 2017.

5. Formidling

5.1 Tilreisende grupper

Ansvarlig: Jorunn Økland/ Zarko Tankosic

NIA vil fortsette sin allmenne informasjonsvirksomhet for å spre kjennskap til instituttet blant aktuelle brukergrupper. Mange grupper har meldt sin ankomst i 2017.

5.2 Kultursatsing

Ansvarlig: Jorunn Økland/Delia Tzortzaki

Samarbeidet med ambassaden vil fortsette.

5.3 Nettsider

Ansvarlig: Jorunn Økland/Zarko Tankosic/Audny Hegstad Diamantis

Vi samarbeider med IT-avdelingen ved UiB. Vi har overført nettsiden og e-postadresser til UiBs servere. NIAs nye nettsider er også på plass og i drift. Vi vil i 2017 fortsette arbeidet med å gjøre NIA mer synlig på nettet, og gjøre nettsidene mer oppdaterte på aktuell aktivitet.

6. Presentasjon av NIAs arbeid i lokalsamfunnene

Det er avgjørende for vår suksess at vi opprettholder gode relasjoner til lokalsamfunnene der instituttet er involvert i arkeologisk arbeid. Derfor vil vi fortsette med ad hoc presentasjon av NIAs arbeid til lokalsamfunnene der arbeidet skjer.